

A béke éve

BARABÁS JÁNOS A CÉLOKRÓL ÉS A PROGRAMOKRÓL

Az ENSZ a béke évének nyilvánította 1986-ot. Ezt a kezdeményezést világszerte üdvözlötték a békemozgalmak, köztük az Országos Béketanács, amely a Nemzetközi Békeév magyar nemzeti bizottságának tagjaként is tevékeny szerepet vállal magára azért, hogy ez a nemes cél valóra váljon. A Központi Sajtószolgálat a békeév alkalmából kért interjút Barabás Miklóstól, az Országos Béketanács főtájtikárától.

— *A Hazafias Népfőnt decembri kongresszusán Ön arról szölt, hogy a béke megőrzése hazánkban mára az emberek személyes ügyévé érett, mozgalmuk kiszélesedett, erőteljesebbé vált. Miben látja ennek okát?*

— Általánosan fogalmazva abban, hogy cseppet sem csökkent a fegyverkezés okozta veszély, és az emberek boldogulása elől óriási értékeket, anyagi és szellemi javakat von el az egyre pusztítóbb erejű fegyverek gyártása. Ezt látják itthon is, s az állásfoglalás, a tiltakozás kifejezésére vonzóbb, a közvélemény hangulatát jobban, közvetlenebbül kifejező akciókat szerveztünk az utóbbi időben. Voltak rendezvényeink, amelyeken Európa megszabadítását követeltük mindenféle atomfegyvertől és vegyi fegyvertől, tiltakoztunk minden fórumon a világűr felgyverzését jelentő tervek ellen is. De a békére és egymás tiszteletére nevelés, a felelős közös gondolkodás számára is bőséggel kínáltunk alkalmat. Jelentősen erősödött munkánk társadalmi háttere, emellett újszerű, biztató jelenségeket is tapasztaltunk a megnövekedett érdeklődésre: száznál több békeközösség alakult — helyi kezdeményezésre! — az elmúlt másfél évben, főként a fiatalok körében, de kismamák és nyugdíjasok, munkások és értelmiségiek is a helyi közélet fontos fórumaivá emelték ezeket a társulásokat.

— *A fiatalok béketörekvései országsszerte tapasztalhatók. Talán az egész mozgalom ifjúságivá lesz?*

— Ifjúságivá nem, de fiatalosabbá szándékunk szerint igen, mégpedig módszerben, felfogásban, kritikuságban és önkritikában egyaránt. Néhány hangsúlyos területe alakult ki ebben az évben munkánknak: elsősorban a fiatalok lendületére, tenniakarására alapoztunk, újabb értelmiségi rétegek bevonására — például a pedagógusokéra — törekedtünk, s megerősítettük helyünket a munkásság körében. És bármily furcsának, esetleg naivnak tűnik első pillantásra egy-egy közösségalapítási kezdeményezés vagy békeakció terve, mi a jóindulatú szándékot keressük benne, a bekapcsolódás, a hasznos tenniakarás igényét. Ezért senkit el nem

utasítunk. Azon munkálkodunk, hogy mozgalmunk egészét ez a szándék jellemezze. Igyekszünk érdemben jelen lenni a magyar politikai életben, hallatjuk szavunkat, s jó tapasztalni, hogy ezt igénylik is.

— *Milyen célokat határoztak meg békeévi programjokban?*

— Ez a program most formálódik. Az eltérő elképzelések, a szerteágazó érdekek egyeztetése, a meglévő anyagi eszközök legcélszerűbb felhasználásának tervezése komoly feladat. Az egységes magyar békemozgalom képviselőit az Országos Béketanács november végi ülésén meghatározta jövő évi fő céljait. Továbbra is hazai munkánkat tekintjük alapnak, a társadalmi és tömegszervezetek, a békeközösségek és a szaporodó szakmai mozgalmak békemunkájának koordinálása lesz a legfőbb feladatunk a jövőben is. És mi az országot egységes egésznek tekintjük, tehát nemcsak Budapesten, hanem valamennyi megyében, a legkisebb faluban is szeretnénk törekvéseinket viszontlátni.

— *Milyen rendezvények adják majd ennek jelét?*

— Az évet utcai, aluljárós zenés-irodalmi akciókkal zártuk. Az idén több hasonló rendezvényt szeretnénk szervezni szerte az országban. Megrendezzük a békeközösségek területi találkozóit, az OBT-tagok csoportos értekezleteit, akárcsak 1985-ben tettük két alkalommal. Áprilisban Szegeden lesz a békemunkában élenjáró brigádok második találkozója, kulturális békefesztivált tervezünk a fertőrákosi Barlangszínházban. A tatai békeklub javaslatára nyáron országos béke-kerékpártúra invitáljuk az érdeklődőket, Debrecenben a dózsásokkal kézilabdabékekupát hirdetünk. Zánkán nemzetközi béketáborra hívunk össze. A fővárosban nemzetközi ifjúsági klubot működtetünk az ide látogató külföldi turistáknak. Ezek csak kiragadott példák egy mozgalmasnak ígérkező év igen gazdag programjából. Továbbra is számítunk a határ menti megyékre határtálatkozóinkon, és általában a megyei társadalmi és tömegszervezetek munkásaira valamennyi rendezvényünkön, a népfőnt megyei béke-barátság bizottságaitól a kisiparosokig, a megyékben tevékenykedő OBT-tagoktól a közreműködésüket felajánló művelődésiház-igazgatókig. Munkánk szerves része lesz jövőre is az egyházak békeszolgálat, megyei tagozatait át a Katolikus és az Egyházközi Békebizottságunk is sokrétű tervek megvalósítására készül. Örülünk, hogy nemzetközi gyermekrajzpályázatunkra szép munkákat gyűjt egybe a domonai evangélikus

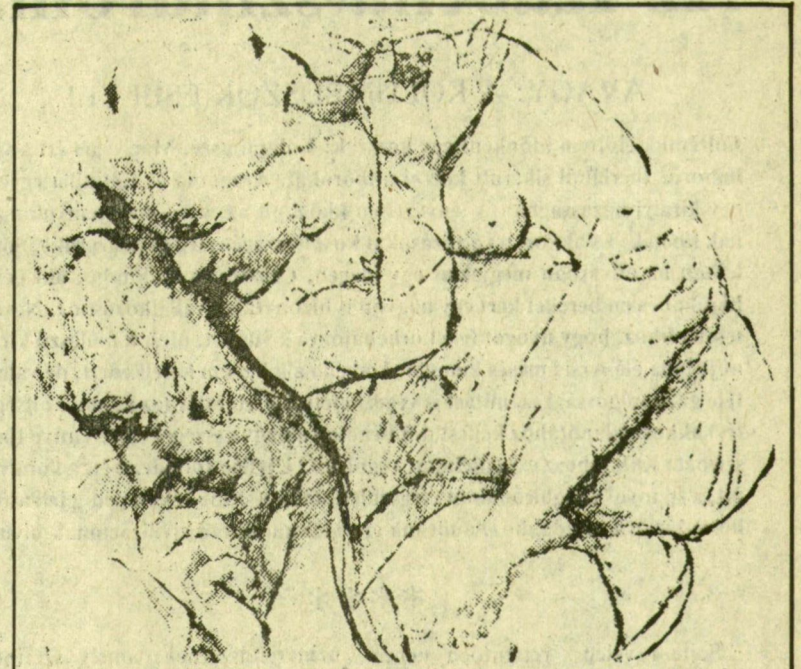
lelkész, szívesen teszünk eleget hasonló meghívásnak, mint történt ez a közelmúltban, a nagy hírű debreceni Református Kollégiumba invitáltak bennünket beszélgetésre.

— *Melyek lesznek a főbb központi, országos eseményei a békeévnek?*

— Az eddigi szakmai mozgalmak mellett újabbak megalakulásával számolunk, így az újságírók, a műszaki és agrárértelmiség, valamint a sportolók körében. Valamennyi rendezvényünk az őszre tervezett XI. Országos Békekonferencia előkészítését is szolgálja. Ezek sorában a májusi békehónap több nagyobb rendezvényét, egy várhatóan nyár végi nagyszabású békehétvégét említhetem meg, amely teljes keresztmetszetét mutatja majd be a békemozgalomnak. Konferenciánk előtt ismét tömegdemonstrációra várjuk majd a bennünket támogatókat: Emellett számos egyéb esemény lesz, kiállítás-tól televíziós filmsorozatig vagy a már említett nemzetközi gyermekrajzpályázat, amelyre a világ minden tájáról több ezer alkotás érkezett.

— *Mozgalmak az idén élénk nemzetközi munkát végzett, várható ennek jövő évi folytatása is?*

— A készségünk nem csökken a nemzetközi együttműködésre, s minden jószándékú kezdeményezés számíthat aktív részvételünkre, támogatásunkra. Most a genfi csúcstalálkozó nyomán remélhető, hogy a Béke-világtanács első félévben sorra kerülő közgyűlésén, majd pedig az októberi koppenhágai béke-világtalálkozón a bizalom, a kölcsönös érdeklődés és a közös cselekvés híveinek közös hangja érvényesül. Mi, itthon egy békenépszavazást szeretnénk szervezni, amelynek eredményét a fővárosba, majd az ENSZ-központba is eljuttatjuk. Bizunk abban is, hogy a helsinki folyamatot novemberben értékelő bécsi találkozón újabb eredményekről szólhatnak a résztvevők. Ezek a nemzetközi találkozók természetesen hazai munkánk alapján szólhatnak csak hitelesen. Idei tapasztalataink alapján meggyőződésünk, hogy sok száz a partnerünk a világban, sok száz ember itthon. Hiszen mi, magyarok, építőmunkánkat csak akkor kamatoztathatjuk valamennyiünk javára, ha békésebb körülmények közt még békésebb viszonyokért küzdünk. S nekünk, mai nemzedékeknek nincs jogunk veszélyeztetni a még meg sem született nemzedékek létét esztelen fegyverkezéssel, viszont kötelességünk emberibb viszonyokat teremteni utódainknak. Ennél fontosabb cél érdekében 1986-ban sem munkálkodhat senki a világon.

SZALAY LAJOS RAJZA

FENYVESI FÉLIX LAJOS

Hajnali kérés

Most,
amikor csillag-rajokat
töröl le

az ÚR

ítélő keze,
próbáljuk magunkat megőrizni.

Szigorú lett a lét
és boldogtalan,
nem tudok már hinni egymagam.

Asztalunkon:

kortynyi szerelem,
a Halál kenyereből
egy falat.

Ott kinn (az eget csapdosva)
vadul az Idő szalad,

karmolja föl az életem.

Bontsd le fekete hosszú hajadat.

Maradj velem.

Szeged műemlékei

15. A RÉGI HUNGÁRIA SZÁLLÓ

A Somogyi utca 7. számú épület „Műemlék, régi Hungária Szálló klasszicista stílusú, tervezte Hild József, épült 1850 táján.”

*

A kétemeletes sarokház a stílus kései világát idézi. Szeged első nagyvárosi vendéglátó épülete. Homlokzatát mindkét utcára egyformán képezték ki. Földszintjén vakarkádsor (Oskola utcai kinyitások az utóbbi átalakítás eredménye), íves kapuzata a Somogyi utcára néz. Az erkélyek öntöttvas konzolokon nyugszanak, kétemeletnyi magas oszloprendje felett a homlokzatok lépcsős attikafallal zárulnak. Kapualja és lépcsőháza

tágas, elegáns erkély- és lépcsőháza csai öntöttvasból készültek.

A házat Csiszár János hídberlő és fakereskedő 1868-ban építtette, tervezője valószínűleg Hild, építőmestere Arleth Ferenc volt. Bérlijéről először Wagner Szállónak nevezték és 1868 májusában háromszáz személyes kávéház nyílt meg Oskola utcai oldalán. 1878-ban Ferencsevits György és Sonneleitner Ferenc Hungária Szálló néven nyitotta meg. A nagyvízkor Csiszár János özv., míg az 1880-as években „Abrahám János és neje”, valamint „Luxeder György és neje” a háztulajdonos. Ma a Szegedi Akadémiai Bizottság otthona.

SZELES JÓZSEF

Reggeli utazás

micsoda utcák!
pálinkaszagot fröcskölnek a szemeteskocsik kerekai
meleg kenyér-illatot söpör össze az egyenruhás szél
rongyos december
a fáradt fák menyasszonyi ruhája foltosan árválkodik
az újsághordók szürke verebéként ugrálnak házról-házra
mozdonyfüty kiabál szét a városban
felüvölt egy rádió
gép-kakas kukorékol
s a valóság fémkockáiba olvasztja álmait
azt utak betonból kiöntve
lépésünknek nyoma sem marad
mert soha nem lépünk
csupán az utak szaladnak autóink alatt
benzinfüst dobálózik frissen sült zsemle illatával
krákogva futóművek morgódnak
az autóbussz légyiszoktól könnyes ablakából elérhetetlennek
tűnik a mező virágainak édes ölelése

